

Socialinio verslo ir viešųjų paslaugų perdavimo NVO iššūkiai

Panevėžio apskrities patirtys ir įžvalgos

2021-08-30

Raimonda Stankevičiūtė-Vilimienė

Objektyvus poreikis plėtoti viešųjų paslaugų lauką

2021-2030 m. nacionalinis pažangos planas (LR Vyriausybė, 2020), prieš tai pažangos programa iki 2030 m. (LR Vyriausybė, 2012).

2 TIKSLAS. Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtraukti, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį.

			2025	2030
Asmenys, patiriantys skurdo riziką ar socialinę atskirtį	proc.	26,3 (2019)	23	19,0
Absoliutaus skurdo lygis	proc.	7,7 (2019)	6	4
Lietuvos gyventojų skaičius	mln. gyventojų	2,79 (2019)	2,86	2,9
Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis	proc.	8,4 (2019)	6,7	4,7
Laimės indeksas	vieta ES	17 (2020)	13	ne žemesnė nei 10
Socialinis kapitalas	balai	42,6 (2019)	47	55

Objektyvus poreikis plėtoti viešųjų paslaugų lauką

2021-2030 m. nacionalinis pažangos planas (LR Vyriausybė).

7 TIKSLAS. Tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį

			2025	2030
Vidutinis BVP vienam gyventojui nuokrypis regionuose, palyginti su šalies BVP vienam gyventojui (to meto kainomis)	proc.	29,8 (2018)	24,3	19,8
Vidutinis gyvenimo kokybės indekso nuokrypis savivaldybėse, palyginti su savivaldybių gyvenimo kokybės indekso vidurkiu	indekso punktai	6,03 (2016)	5,03	3,53
Kaimiškųjų vietovių gyventojų vidutinių disponuojamų pajamų dalis, palyginti su miesto gyventojų vidutinėmis disponuojamomis pajamomis	proc.	80,1 (2018)	81	83

Objektyvus poreikis plėtoti viešųjų paslaugų lauką

7 TIKSLAS. Tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį:

7.1 uždavinys. Stiprinti regionų ekonominį augimą, atsižvelgiant į jų potencialą

7.2 uždavinys. Didinti darbo vietų pasiekiamumą ir viešųjų paslaugų prieinamumą visiems

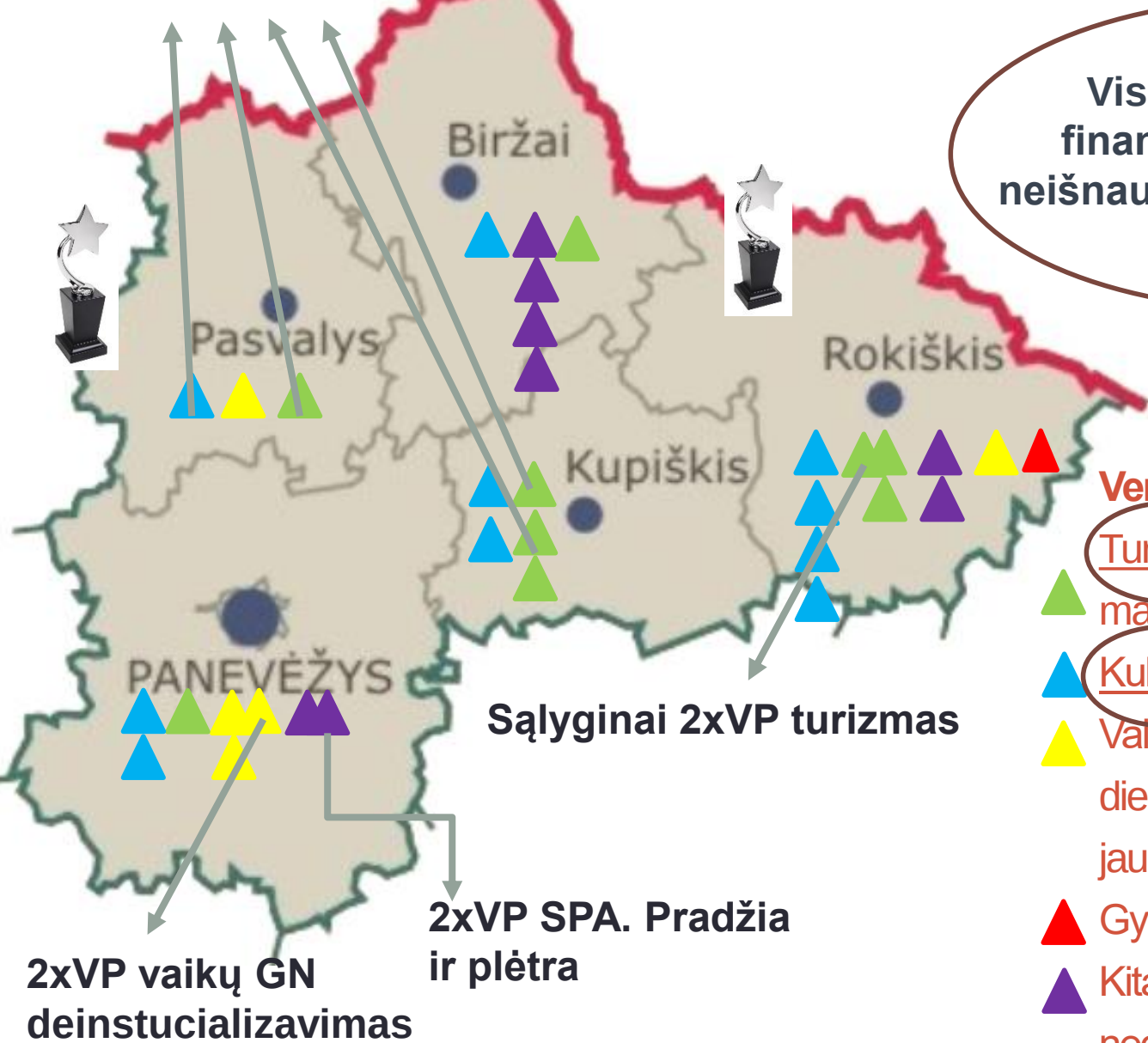
			2025	2030
7.2.14. Savivaldybių viešųjų paslaugų, kurias teikia nevyriausybinės ir bendruomeninės organizacijos, dalis	proc.	7 (2018)	15	30

KPP 2014-2020. LEADER

Socialiniai verslai ir NVO paslaugos suplanuotos VPS

VVG/ Priemonės	Socialinis verslas, tūkst. Eur/ proc. nuo VPS		Priemonėse, kuriose įgyvendinamas viešųjų paslaugų perdavimas NVO	
	NVO +KB	Privatus	Lėšos	Priemonės
Biržų	300/ 19,78		/10/	Kultūros savitumo išsaugojimas, tradicijų tęstinumas (VP edukacinės su amatais). Yra ankstesnių projektų patirtis.
Kupiškio	125/ 9,58		0	Neturi. Bet yra ankstesnių projektų bazė ir patirtis (maitinimas, edukacijos, vandens pramogos).
Panevėžio	650,1/ 25,4	117, 5	0	Neturi. Bet yra ankstesnių projektų patirtis.
Pasvalio	99,2/ 6		204	Prielaidos ekonominei veiklai kaime Bendradarbiavimas Paslaugų sritys – maisto į namus soc. grupėms; turizmas ir edukacijos vietos gaminiai pardavimai.
Rokiškio	425/ 24,11		383,5	Kultūros ir gamtos paveldas (2 x turizmas, menininkų edukacinė erdvė) Kaimo atnaujinimas per savanorius (turizmas, pramogos, priešgaisrinė sauga, senjorų dienos centras) Bendradarbiavimo (kultūra (kinas), turizmas (apgyvendinimas, maitinimas)
Vidutinis	16,6 proc. nuo VPS			

Bendruomenių veiklų testinimas iš ankščiau: Adomynė, Palevenė, Pajiešmeniai, Raubonys

Visos apskrities VVG finansinių krepšelių dar neišnaudojo, projektų dar bus

Verslų ir paslaugų temos

Turizmas (apgyvendinimas

maitinimas) ir edukacijos

Kultūra, pramogos

Vaikų, senjorų ir atskirties grupių dienos centrai, veiklos su jaunimu

Gyventojų pavėžėjimas

Kita (SPA, priešgaisrinė sauga, nedarbas, teritorijų priežiūra)

Biržai. Socialinis verslas ir NVO paslaugos (bazė)

Bendruomeninis verslas (SPA masažinės lovos).

Paslaugos – tradicinių amatų edukacijos

Patirtis iš ankstesnio laikotarpio (maitinimas, apgyvendinimas, soc. paslaugos).

ANKSTESNIŲ NVO INICIATYVŲ PATIRTIS

+ VšĮ Onos Milienės senelių globos namai (Nemunėlio Radviliškis). Nuo 2001 m.

- Kučgalio bendruomenė buvo įkūrusi parduotuvę ir kepyklėlę. Verslas suardė bendruomenę: parduotuvė užsidarė; kepykla perėmė nauja NVO. Vizitas 2015

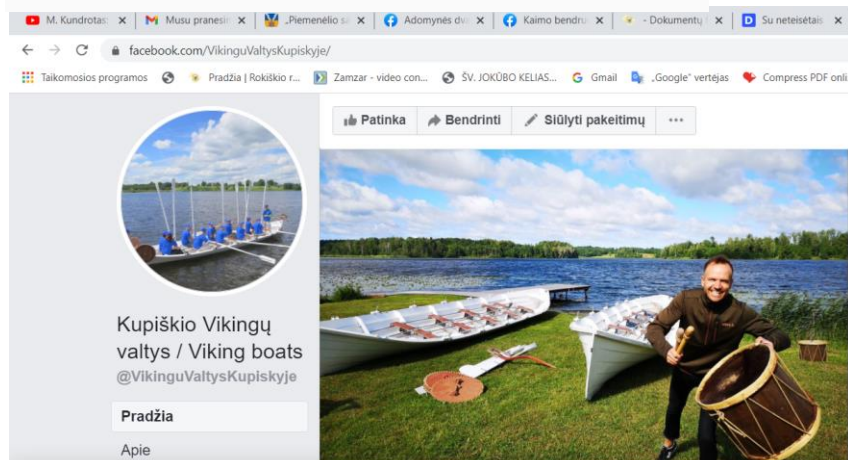
Kupiškis. Socialinis verslas ir NVO paslaugos (bazė)

3 bendruomenės teikia/s edukacines, maitinimo, apgyvendinimo paslaugas.

2 NVO pramogos (vikingų valtys, scena

Sustiprintos ankstesnių projektų idėjos

*Bendruomenės įtraukia dvarus į edukacijas:
Adomynėje kepykla,
Palevėnėje –
kulinarinis paveldas*

Panevėžys. Socialinis verslas ir NVO paslaugos (bazė)

- 3 baigti – (bendruomenės SPA, dienos užimtumo centras sutrikusio intelekto žmonėms, vaikų globos namų institucinės pertvarkos programoje)
- 6 vykdomi – (iš jų 2 pareiškėjai antrus VP ; taip pat bus su turizmu, su pramogomis, su muziejine veikla)

x2 VP

MOBILUS SPA

PANEVĖŽIO R. VVG

Pasvalys. Socialinis verslas ir NVO paslaugos (bazė)

20 tūkst. Eur premija - VŠĮ „Socialinė iniciatyva“ mobilus darbas su jaunimu. Atokiose gyvenvietėse, kur nėra įstaigų, važiuoja ir organizuoja užsiėmimus jaunimui. Savivaldybė paslaugų pirkėjas (nupirkusi Biržų savivaldybė).

Sustiprintos ankstesnių projektų idėjos

Pajiešmenių ir Raubonių (dešinėje) bendruomenės plėtoja idėjas.

Istorija.

Pajiešmeniai – parkas, apšvietimas, ledo autoralis, valtys. Dabar – diskogolfo aikštelė.

Raubonys. Malūnas, karšykla, edukacija. Objektas – paveldo.

Socialinis verslas - raimonda.vilini x VŠĮ „Socialinė iniciatyva“ patekim x +

pasvaliorvvg.lt/2020/11/24/vsi-socialine-iniciatyva-patekimas-tarp-10-geriausiu-ideju-europoje/

Taikomosios programos Pradžia | Rokiskio r... Zamzar - video con... ŠV. JOKUBO KELIAS... Gmail „Google“ vertėjas Compress PDF

VŠĮ „Socialinė iniciatyva“ patekimas tarp 10 geriausių idėjų Europoje!

pasvaliorvvg 2020-11-24

HOME
INSTITUTE+
SERVICES+
OUR WORK
THE AWARDS+
SHOWROOM
MEDIA+

MOBILE YOUTH WORK IN RURAL AREAS

Lithuania

PROJECT OWNER
Viktorija Gaspariūnaitė
Director

PROJECT OWNER
Antanas Matulas
member of the Parliament, representative of the district in the Parliament

PROJECT OWNER
Vytas Jareckas
Mayor of Biržai district municipality

Teikiame nuorodą apie pareiškėjo VŠĮ „Socialinė iniciatyva“ vykdomo projekto Nr. PASV-LEADER-6B-DS-6-3-2019 / 42VS-PV-19-1-08784-PR001, pavadinimas „Mobilus darbas su jaunimu Pasvalio rajone“ patekimą tarp 10 geriausių idėjų Europoje. Sekti informaciją, naujienas ir finalinio balsavimo rezultatus galite paspaudę nuorodą: <https://innovationinnopolitics.eu/en/best-practice/mobile-youth-work-in-rural-areas/>

adomynes_dvaras.jpg sertifikatas Kupiskis.jpg

Rokiškis. Socialinis verslas ir NVO paslaugos (bazė)

*„Gerovės kūrėjų“ nominacijoje II v.-
Rokiškio rajono ugniagesių savanorių
draugijai*

ATEITIES KAIMO KŪRĖJŲ
APDOVANOJIMAI

Socialinis verslas – 3

(pavėžėjimas; turizmas
(apgyvendinimas, maitinimas,
pramogos, braškių ūkis).

Paveldas (muziejus, meno
rezidencija)

Savanoriai (priešgaisrinė
apsauga, auto kroso renginių
aptarnavimas, senjorų dienos
centras)

Bendradarbiavimas (turizmo
maršrutai, mobilus kinas)

Objektyvus poreikis plėtoti socialinių paslaugų lauką

Rokiškio r. VVG teritorijos apklausa, 2020 m. liepos-rugsėjo mėn.

173 atsakymai

Vandentiekis ir kanalizacija – 57,5 proc.

Globos reikalaujančių žmonių priežiūra – 45,1 proc.

Sveikatos apsaugos prieinamumas – 42,5 proc.

Viešojo susisieikimo paslaugų gerinimas – 41,6 proc.

VIII Socialinio verslo forumas' 2021

Europoje egzistuoja
apie **2.8** milijonai
socialinės
ekonomikos
organizacijų
sudarančių **8%**
Europos sąjungos
BVP.

Socialinio verslo kontekstas

Lietuvoje:

- Socialinių inovacijų stoka
- Socialinių verslų trūkumas
- Viešųjų paslaugų perdavimo stoka
- Socialinio verslo žinomumo stoka

VIII Socialinio verslo forumas' 2021

Viešųjų paslaugų teikimo proceso DALYVIAI:

- valdžios institucijos – savivaldybės;
- NVO, socialiniai ir ekonominiai partneriai;
- piliečiai, žmonės kurie gauna paslaugas.

*Santykis ir **bendradarbiavimas** tarp trijų blokų **turėtų būti pastovus** – siekiant, kad paslaugos būtų „arčiau žmonių“, suteikiant įrankius socialiniams partneriams sėkmingai veikti.*

Paslaugų perdavimo TIKSLAI:

1. Kuo **įvairesnės** pasirinkimo galimybės;
2. Labiau **individualizuotos** ir specializuotos paslaugos;
3. Paslaugos kokybiškesnės ir tvaresnės, ilgalaikis paslaugų teikimo užtikrinimas;
4. Didesnis teigiamas paslaugų poveikis;
5. Atsiranda naujos galimybės vystyti **inovacijas**.

VIII Socialinio verslo forumas' 2021

IŠVADOS DĖL VIEŠŲJŲ

PASLAUGŲ PERDAVIMO:

- Stiprinti socialinių partnerių potencialą savivaldybių lygmeniu;
- Tobulinti paslaugų teikimą per organizacijų ir savivaldybių bendradarbiavimą
- Vyriausybės dėmesys – stiprinti nevyriausybinis partnerius, sudarytų palankią teisinę bazę. ↓ Kitoje skaidrėje
- Socialinio verslo modelio plėtra ir pritaikymas teikiant viešąsias paslaugas.

Bendradarbiavimą labai skatinančios idėjos (poreikis arba finansavimas)

Valstybės deinstytucializavimo programos (globos namai).

Dienos centrai su neformaliu švietimu. SADM - etatai, ŠM – vaikų stovyklos.

Pirties, higienos centrai ir teritorijų priežiūra. Problema - įkainiai.

Atskirties asmenų, lankyba ir pamaitinimas.

Pavėžėjimo tinklų kūrimas, ypač pasienio teritorijose.

Paveldo objektų įveiklinimas.

Teisės aktai (neskatinantys)

!!!
Kaimiškos
NVO versle –
STARTUOLIAI,
projektai –
PILOTINIAI,
teritorijos -
ATSKIRTIES

1. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas

2020 m. taisyta (veikiančioms sutartims kol kas negalioja 😊)

14 straipsnio. Valstybės ir savivaldybių turto panauda
3 dalis,jeigu:

2) Vyriausybės nustatyta tvarka yra įvertintas poveikis konkurencijai ir atitiktis valstybės pagalbos reikalavimams.

Šios nuostatos išimtis taikoma biudžetinėms organizacijoms. SIULYMAS taikyti išimtį ir bent jau bendruomeninėms organizacijoms, kurios reglamentuotos Vietos savivaldos įstatyme.

2. Programiniu lygiu - nefinansuojamas PVM (įstatymo reikalavimas tik apyvartai nuo 45000 Eur/ m.).

3. Priemonių lygiu - intensyvumas. Tegul konkuruoja ne finansinės galimybės, bet idėjos.

- 2.8 mln. soc. ekonomikos organizatorių. Ar mūsų teritorijos gali būti šios struktūros plėtotojos?
- Kaip mūsų savivaldybės atrodys 2030 (pasiekimas 30 proc. paslaugų NVO)? Turime joms padėti.

Ačiū už dėmesį

